

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B
- Principiële goedkeuring

1. KORTE SAMENVATTING EN INHOUD VAN HET ONTWERP VAN BESLUIT

Het voorliggende ontwerp van besluit wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B, dat de uitvoering vormt van het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B.

In de nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de definitieve goedkeuring van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B (VR 2018 2809 DOC.1092/1BIS) werd geargumenteed dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit niet verplicht was. Er werd echter, zekerheidshalve, toch advies aangevraagd bij de Gegevensbeschermingsautoriteit, om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State met nummer 63.824/1/V van 16 augustus 2018 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B op dit vlak.

In diezelfde nota aan de Vlaamse Regering werd gesteld dat het besluit van de Vlaamse Regering houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B zou worden gewijzigd indien het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit tot aanpassingen zou noodzaken.

De Gegevensbeschermingsautoriteit bracht op 17 oktober 2018 een ongunstig advies uit aangaande het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B (advies met nummer 101/2018).

Met het voorliggende ontwerp van besluit wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B dan ook aangepast, hierbij rekening houdend met de aanbevelingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Daarnaast wordt ook uitvoering gegeven aan de artikelen 10, §3, eerste lid en 11, §4, eerste lid van het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B.

2. BEVOEGDHEID VLAAMSE GEWEST

Naar aanleiding van de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten overeenkomstig artikel 6, § 1, XII, 6°, Bijzondere Wet Hervorming Instellingen bevoegd geworden voor:

“de reglementering inzake de scholing en examens betreffende de kennis en de vaardigheid die nodig zijn voor het besturen van voertuigen van elke categorie, met inbegrip van de organisatie en erkenningsvoorwaarden van rij scholen en examencentra en met inbegrip van het toezicht op de rijgeschiktheid van de bestuurders en de kandidaat-bestuurders die lijden aan een vermindering van hun functionele vaardigheden, met uitzondering van de federale bevoegdheid inzake het bepalen van de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het besturen van voertuigen, met dien verstande dat de inwoners van een gewest vrij zijn om een rij school te kiezen die, of examen af te leggen in een centrum dat in een ander gewest is gelegen en met dien verstande dat een in een bepaald gewest erkende rij school eveneens in de andere gewesten werkzaam mag zijn.”

In haar advies nr. 62.178/3 van 23 oktober 2017 over het voorontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B bevestigde de afdeling Wetgeving van de Raad van State dat de bevoegdheid van de gewesten niet beperkt is tot de scholing en de examens met het oog op het verkrijgen van het rijbewijs, maar ook betrekking kan hebben op de scholing van bestuurders die reeds over een rijbewijs beschikken.

De in dit voorliggende ontwerp van besluit geregelde aspecten behoren dan ook tot de gewestbevoegdheid inzake de rijopleiding.

3. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

De tweede zin van het tweede lid, het derde lid en het vierde lid van artikel 24 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B worden weggelaten en opgenomen in het nieuwe hoofdstuk IX/1 dat handelt over de verwerking van gegevens. Dit wordt verder besproken onder artikel 5.

Artikel 2

In haar advies merkte de Gegevensbeschermingsautoriteit op dat artikel 43 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B gepaard zou kunnen gaan met de verwerking van persoonsgegevens.

Om tegemoet te komen aan het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, wordt artikel 43 van dit besluit aangevuld met twee leden waarin de categorieën van gegevens worden opgesomd die verwerkt zullen worden voor wat betreft de bijscholingen van de lesgevers en wordt dus duidelijk aangegeven welke gegevens in de gegevensbank worden verzameld.

Artikel 3

Dit artikel van het voorliggende ontwerp van besluit voegt in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie een nieuw artikel 55/1 en 55/2 in.

In het nieuwe artikel 55/1 wordt bepaald dat de nadere voorwaarden van het proces-verbaal vastgelegd zijn in het model van het proces-verbaal dat opgenomen is in een nieuwe bijlage 7 aan het besluit.

In het nieuwe artikel 55/2 wordt bepaald dat de handhavingsinstantie – die de beslissing tot het opleggen van een bestuurlijke geldboete neemt – de bestuurlijke geldboete int op de wijze die in het betalingsverzoek bepaald is.

Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de delegaties die zijn opgenomen in artikel 10, §3, eerste lid en artikel 11, §4, eerste lid van het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B.

Artikel 4

Artikel 6.3 AVG schrijft voor dat regelgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert, minstens volgende essentiële elementen van die verwerking moet vermelden:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke.

In haar advies betreffende het ontwerp van besluit houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B gaf de Gegevensbeschermingsautoriteit aan dat een aantal van deze essentiële elementen onvoldoende uitgewerkt waren. Zij formuleerde dan ook de volgende aanbevelingen:

- bij de erkenning van lesgevers en instellingen zal er naar alle waarschijnlijkheid ook sprake zijn van een verwerking van persoonsgegevens. Indien dit het geval is, zal er overeenkomstig artikel 6.3 AVG ook melding gemaakt moeten worden van de hierboven opgesomde essentiële elementen;
- indien er (bijkomend) gegevens uit het Rijksregister en uit de Kruispuntbank van de Rijbewijzen verwerkt worden, moet er worden verwezen naar deze doorgifte en de verwerking van (persoons)gegevens uit deze databanken;
- ze suggereerde om de statistische doeleinden iets preciezer en concreter te omschrijven, wat bijdraagt tot een behoorlijke en transparante verwerking, alsook om de bewaartermijn van de gegevens te nuanceren of beperken tot 5 jaar in de plaats van 10 jaar;
- het is voor de betrokkenen van belang te weten wie de verwerkingsverantwoordelijke is om hun rechten in het kader van de AVG te kunnen uitoefenen en afdwingen. Het besluit dient bijgevolg een verwerkingsverantwoordelijke te bevatten.

Het voorliggende ontwerp van besluit voegt dan ook in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie een nieuw hoofdstuk IX/1 in, hierbij rekening houdend met de aanbevelingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

In dit nieuwe hoofdstuk, bestaande uit de artikelen 55/3 tot en met 55/13, worden de bepalingen betreffende de verwerking van gegevens van de deelnemers, lesgevers en instellingen in het kader van de organisatie van het terugkommoment verenigd.

Artikel 55/3 bevat een overzicht van alle gegevens die in de gegevensbank van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken worden ingevoerd en verzameld. Daarnaast wordt het Departement Mobiliteit en Openbare Werken ook als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid.

In de artikelen 55/4 tot en met 55/11 worden, per betrokkene, alle categorieën van (persoons)gegevens opgesomd.

Artikel 55/12 vermeldt voor elk van de gegevens de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden en bevat een preciezere omschrijving van de statistische doeleinden.

Tot slot wordt in artikel 55/13 de opslagperiode bepaald van de gegevens die in artikel 55/3 worden vermeld.

De gegevens ingevoerd door de instellingen en de lesgevers, de gegevens verzameld uit de kruispuntbank van de rijbewijzen en het Rijksregister, de begin- en einddatum van het te volgen terugkommoment per deelnemer evenals, in voorkomend geval de gegevens in verband met het uitstel, de aanmaning, het proces-verbaal en de bestuurlijke beboetingsprocedure worden gedurende een periode van vijf jaar bijgehouden.

De gegevens van de lesgevers en de instellingen evenals de gegevens betreffende de bijscholingen die door de lesgevers worden ingevoerd, blijven opgeslagen zolang de erkenning behouden blijft. Dit is noodzakelijk om de controle in het kader van het geven van de subsidies aan de instellingen en de controle op het behoud van de erkenning van de instellingen en de lesgevers te kunnen verwezenlijken alsook om de opmaak van statistieken mogelijk te maken.

Artikel 5

Aan het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B wordt een nieuwe bijlage 7 toegevoegd met daarin het model van proces-verbaal. Hiervoor kan verder verwezen worden naar hetgeen reeds uiteengezet werd onder artikel 3.

Artikel 6

Deze bepaling belast de Vlaamse minister, bevoegd voor het verkeersveiligheidsbeleid, met de uitvoering van voorliggend ontwerp van besluit.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Er is geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Op 18 december 2018 verleende de inspectie van Financiën een ongunstig advies aan voorliggend ontwerp van BVR

Wat voorliggende nota VR betreft is IF van mening dat de aanpassing aan het BVR niet volledig tegemoet komt aan de opmerkingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, m.n. minstens wat de vereiste decretale basis en de beperking van de rechten van de betrokkenen betreft.

IF alludeert hierbij op de opmerkingen die de Gegevensbeschermingsautoriteit maakte omtrent het toenmalige artikel 49 van het ontwerpbesluit.

De Gegevensbeschermingsautoriteit merkte hieromtrent in het advies met nr. 101/2018 van 17 oktober 2018 het volgende op (cfr randnummers 40 t.e.m. 44 – zie bijlage):

- een inperking van de rechten van de betrokkenen, zoals voorzien in art. 49 van het ontwerpbesluit, kan niet op basis van een regeringsbesluit en behoeft een decretale grondslag.
- Art. 49 voorziet daarenboven in een uiterst ruim geformuleerde algemene beperking van alle rechten van de betrokkenen, zoals voorzien in de Art. 12 t.e.m. 22 AVG in hoofde van de 'inspecteurs die de minister of zijn gemachtigde aanwijst' en dit 'met toepassing van art. 23, lid 1, punt e) en h)', in het kader van de 'decretale en reglementaire opdrachten', zonder verdere precisering van de concrete opdrachten die worden geïmplementeerd. De AVG laat evenwel een dergelijke ' blanco cheque' niet toe. Art. 49 komt ook geenszins tegemoet aan de minimale specifieke bepalingen die art. 23.2 AVG vereist en biedt amper meerwaarde ter garantie van het behoud van de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden in een democratische samenleving.

De Gegevensbeschermingsautoriteit kwam dan ook tot de conclusie dat het toenmalige art. 49 van het ontwerpbesluit de toets van art.23 AVG niet doorstond en adviseerde om het te schrappen of te herwerken conform art. 23 AVG

Gezien ook de RvS in het advies 63.824/1/V van 16 augustus 2018 reeds had geoordeeld dat art. 49 van het ontwerpbesluit moest worden weggelaten vermits er, in zoverre de inperking van de rechten van de betrokkenen ook een inmenging inhield in het recht op eerbiediging van het privéleven, geen rechtsgrond voor was, werd art. 49 uit het ontwerpbesluit weggelaten wordt dit, in gewijzigde vorm, opgenomen in een amendement in het kader van het verzameldecreet.

Dit verzameldecreet werd gestemd in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken op 21 februari 2019.

Op die manier wordt dus voorzien in een decretale grondslag in het decreet terugkommoment en wordt, door de wijzigingen die aan het artikel werden aangebracht, tegemoet gekomen aan de opmerkingen die de Gegevensbeschermingsautoriteit maakte.

Het akkoord van de minister van begroting werd verleend op 26 maart 2019.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de lokale besturen.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

7. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorliggende ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/568 van 7 december 2018.

Het ontwerp vereist geen Reguleringsimpactanalyse (RIA). De Vlaamse Regering keurde eerder de 'conceptnota rijopleiding categorie B' goed (VR 2015 0412 DOC. 1293/1BIS). Het terugkommoment was reeds opgenomen in deze conceptnota. Daardoor is de beleidsruimte op dit moment zeer beperkt. Er is dan ook geen RIA vereist voor het ontwerp van besluit.

Omtrent de conceptnota en het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B werd een armoedetoets gevoerd.

8. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering
- bijlage bij het Besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord